

Proposal stress

Het klopt wat er in het FD staat. Het oob-proposalfest is in volle gang. Vele teams lopen zich warm voor tenders van 'organisaties van openbaar belang' (oob's) die ruim voor de deadline van 1 januari 2016 op zoek zijn naar een nieuwe accountantsfirma.

Is dat vervelend? Nee. Uitdagend? Ja. Je moet je als team in een hele korte tijd in een nieuwe organisatie met vaak een internationaal complex businessmodel verdiepen. Een intellectuele uitdaging van jewelste, maar wel heel erg interessant. Onze drukkerij maakt overuren. En tegelijkertijd viert de teamspirit hoogtij want we moeten toch maar met elkaar het beste laten zien van wat wij als firma kunnen. En dat verbreedert en geeft weer eens een nieuwe dimensie en trots aan ons vak.

Nu zult u verwachten dat ondernemingen op zoek zijn naar het kantoor dat de beste audit uitvoert. Dat is ook wel zo, maar belangrijker zijn de kwaliteiten van het team.

Wat denkt u bijvoorbeeld van de volgende vragen die tijdens een presentatie kunnen worden gesteld:

- Wat doe je als je iets opmerkt waar je niet zeker van bent?
- Wat was het moeilijkste professionele moment in je carrière?

Dergelijke meer persoonlijke vragen worden gesteld omdat audit committees willen weten wat voor vlees ze in de kuip hebben. Men kiest voor een accountantskantoor maar uiteindelijk voor een auditteam dat bestaat uit mensen, en daar wil je als commissaris een goed gevoel bij hebben. Dit benadrukt nog maar eens dat accountant een persoonlijk beroep is en het niet alleen gaat over de beste controlemethodieken maar ook over hoe je als professional je beroep uitoefent.

Maar terug naar de vragen. Ik leg bijvoorbeeld bij de eerste vraag uit dat ik tijdens onze controlewerkzaamheden twee niveaus van waarnemingen onderscheid: bevindingen en observaties.

Bevindingen kennen een deugdelijke grondslag en dienen wat mij betreft schriftelijk te worden gerapporteerd en, indien belangrijk, mondeling te worden toegelicht.

Observaties zijn zaken waar je tegenaan loopt maar waar je niet altijd een grondslag voor hebt. Toch kunnen deze observaties uiterst belangrijk zijn en ze zouden, ofwel mondeling ofwel schriftelijk, eveneens moeten worden besproken. Het gaat hier namelijk om je signaleringsfunctie, en de maatschappelijke kritiek op het beroep is dat we te vaak passief zijn gebleven. Je ziet als accountant nu eenmaal soms zaken die het bedrijf nog niet heeft opgemerkt.

Op de tweede vraag zou ik antwoorden dat ik helaas al enkele keren in een situatie terecht ben gekomen waarbij ik tegen een belangrijke cliënt moest zeggen dat als ze een bepaalde maatregel niet zouden nemen, wij niet in staat zouden zijn om tot een goedkeurende verklaring te komen.

Dan sta je tegenover elkaar. Een dergelijke boodschap geef je niet lichtvaardig, maar tegelijkertijd hoort dat wel bij ons vak. Ik kan daar wakker van liggen en misschien hoort dat er ook wel bij. Vervolgens is het zaak om weer tot genormaliseerde verhoudingen met zo'n bedrijf te komen, want je moet toch gewoon verder met elkaar.

Ook hier is het van belang je te realiseren dat we uiteindelijk allemaal mensen zijn, ondanks de rol die we soms moeten spelen. En mijn ervaring is dat in sommige gevallen een dergelijke escalatie leidt tot een betere relatie met het bedrijf, hoe vreemd dat ook mag klinken.

Kortom, het is weer spannend met al die proposal stress. Maar na 32 jaar nog steeds bijzonder leuk!

Deel dit artikel

Ruud Dekkers is partner bij PricewaterhouseCoopers Accountants NV. Dekkers was van 2010 tot en met 2012 voorzitter van het NIVRA.